

Warszawa, dnia 10 czerwca 2021 roku

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW,
FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ**

PT7.056.2.2021

**Pan
Roman Jacek Arseniuk**

Szanowny Panie,

odpowiadając na petycję z 9 kwietnia 2021 r., w której postuluje się o uchylenie art. 111 ust. 8 ustawy o VAT, a kwestie regulowane rozporządzeniem, o którym mowa w art. 111 ust. 8, proponuje się regulować ustawą o VAT, wniesioną do:

- Prezesa Rady Ministrów Pana Mateusza Morawieckiego,
- Wiceprezesa Rady Ministrów Pana Jarosława Kaczyńskiego,
- Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii Pana Jarosława Gowina,
- Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Sportu Pana Piotra Glińskiego,
- Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Aktywów Państwowych Pana Jacka Sasina,
- Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Posłów Sejmu RP, Marszałka Sejmu Pani Elżbiety Witek,
- Ministra Sprawiedliwości Pana Zbigniewa Ziobro,
- Ministra Spraw Zagranicznych Pana Zbigniewa Raua,
- Ministra Rodziny i Polityki Społecznej Pani Marleny Maląg,
- Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pana Grzegorza Pudy,
- Ministra Klimatu i Środowiska Pana Michała Kurtyki,
- Ministra Infrastruktury Pana Andrzeja Adamczyka,
- Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Pana Mariusza Kamińskiego,
- Ministra Edukacji i Nauki Pana Przemysława Czarńka

przekazaną zgodnie z właściwością do załatwienia dla Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018, poz. 870), uprzejmie wyjaśniam.

Zgodnie z art. 111 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług¹ minister właściwy do spraw finansów publicznych może zwolnić, w drodze rozporządzenia, na czas określony, niektóre grupy podatników oraz niektóre czynności z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży za pomocą kas rejestrujących oraz określić warunki korzystania ze zwolnienia, mając na uwadze interes publiczny, w szczególności sytuację budżetu państwa. Przy wydawaniu rozporządzenia minister właściwy do spraw finansów publicznych uwzględnia:

- 1) wielkość i proporcje sprzedaży zwolnionej od podatku w danej grupie podatników,
- 2) stosowane przez podatników zasady dokumentowania sprzedaży,
- 3) możliwości techniczno-organizacyjne prowadzenia przez podatników ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących,
- 4) konieczność zapewnienia realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 111 ust. 1 ustawy o VAT, przy uwzględnieniu korzyści wynikających z ewidencjonowania sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących oraz faktu zwrotu podatnikom przez budżet państwa części wydatków na zakup tych kas,
- 5) konieczność zapewnienia prawidłowości rozliczania podatku, w tym właściwego ewidencjonowania sprzedaży,
- 6) konieczność zapewnienia kontroli prawidłowości rozliczania podatku,
- 7) konieczność przeciwdziałania nadużyciom związanym z nieewidencjonowaniem sprzedaży przez podatników.

Celem delegacji art. 111 ust. 8 ustawy o VAT było obejmowanie obowiązkiem ewidencji przy zastosowaniu kas kolejnych grup podatników lub określonych czynności, mając na uwadze czynniki, o których mowa w tym przepisie, z uwzględnieniem możliwości finansowych budżetu państwa. Należy zauważyć, że państwo dofinansowuje zakup kasy przez podatnika w wysokości 90% jej ceny zakupu (bez podatku), nie więcej jednak niż 700 zł².

Odnosząc się do postulatu uchylecia art. 111 ust. 8 ustawy o VAT oraz propozycji, aby kwestie regulowane rozporządzeniem, o którym mowa w art. 111 ust. 8 ustawy o VAT, regulować ustawą o VAT, uprzejmie informuję o braku uzasadnienia, w mojej ocenie, potrzeby uregulowania wyłącznie na drodze ustawowej zakresu stosowanych zwolnień od ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących.

Nie podzielam opinii zawartej w petycji, że dokonane zmiany w ustawie o VAT przemawiają za wprowadzeniem ewidencji za pomocą kas niemal wszystkich sprzedaży w art. 111 ust. 1 ustawy, a przy zwalnianiu z ewidencji z kas powinna być brana pod uwagę jedynie opłacalność dopłacenia przez budżet 700 zł do zakupu kasy rejestrującej. Nie zachodzi rażące nieuzasadnione zwalnianie wybranych podatników z ewidencjonowania na kasach rejestrujących. Zwalnianie na czas określony, niektórych grup podatników oraz niektórych czynności z obowiązku prowadzenia

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 685, z późn. zm., dalej jako „ustawa o VAT”.

² art. 111 ust. 4 i 5 ustawy o VAT.

ewidencji sprzedaży za pomocą kas rejestrujących nie jest sprzeczne z zasadami równego traktowania wyrażonymi w art. 32 Konstytucji RP.

Należy zauważyć, iż normy konstytucyjne odnoszące się do funkcjonowania finansów publicznych nie nakładają wymogu zastosowania rozstrzygnięć w zakresie zwolnień od ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących w formie ustawy. Zgodnie z wymogami konstytucyjnymi³, tylko przy nakładaniu podatków, określaniu podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków, wymagane jest podejmowanie rozstrzygnięć w formie ustawy. W omawianym przypadku chodzi w istocie o rozstrzygnięcie przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w drodze rozporządzenia na czas określony, w jakiej formie technicznej ewidencja sprzedaży ma być prowadzona, tj. czy przy zastosowaniu kas, czy też z zastosowaniem innych technik ewidencjonowania.

Przy określaniu zwolnień od ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących minister właściwy do spraw finansów publicznych nie kieruje się jedynie własnym uznaniem. Analizowane są również opinie pozyskiwane w konsultacjach publicznych, uzgodnieniach i opiniowaniu tego aktu wykonawczego do ustawy. Brane są także pod uwagę kryteria budżetowe i techniczne, które dotyczą w szczególności nowych rozwiązań i technik sprzedaży (np. sprzedaż bezobsługowa). Kryteria techniczne mają zapewnić niezmiennalność zapisów dotyczących obrotów oraz kwot podatku, poprzez zastosowanie najnowszych rozwiązań kryptograficznych oraz wymagając odpowiedniej konstrukcji kas.

Minister właściwy do spraw finansów publicznych korzystając ze swych uprawnień, zawartych w art. 111 ust. 8 ustawy o VAT, do wprowadzania zwolnień od ewidencjonowania, realizuje zasadę etapowego wdrażania kas i pozostawia podatnikom okres przejściowy, przystosowawczy na instalację kas. Proces ten nie został jeszcze w całości zakończony. Aktualnie obowiązujące rozporządzenie, które stanowi wykonanie delegacji ustawowej, określa zakres zwolnień od ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących na lata 2019 - 2021 r.⁴. Zakres zwolnień od prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących na okres od 1 stycznia 2022 r. zostanie określony kolejnym rozporządzeniem po przeprowadzonych analizach i przy uwzględnieniu czynników, o których mowa w art. 111 ust. 8 ustawy o VAT.

Odnosnie do kwestii dotyczącej ewidencjonowania sprzedaży na rzecz podmiotów z art. 111 ust. 1 ustawy o VAT oraz rejestrowania sprzedaży usług telekomunikacyjnych, która jak wskazano w petycji, była już przedmiotem innych petycji, podtrzymuję stanowisko zawarte w odpowiedzi z 8.01.2019 r. znak: PT7.056.5.2018.BRA.676, z 17.05.2019 znak: PT7.056.4.2019 oraz z 26.04.2019 r. znak: PT7.056.2.2019.

³ art. 217 Konstytucji RP.

⁴ rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz. U. poz. 2519, z późn. zm.).

Odnosnie do kas majacych postac oprogramowania (tzw. kas wirtualnych) nalezy wskazac, ze celem wprowadzenia stosowania kas wirtualnych bylo zwiekszenie efektywnosci dzialan administracji skarbowej w zakresie zwalczania nierejestrowanej sprzedazy detalicznej oraz unikania i uchylania sie od opodatkowania w zakresie podatku VAT poprzez zastosowane mechanizmy kontrolne w czasie rzeczywistym. Kasy wirtualne stanowia alternatywe dla dotychczas uzytkowanych kas rejestrujacych. Przyczyniaja sie do zmniejszenia kosztow wywiazywania sie podatnikow z obowiazku ewidencji sprzedazy przy zastosowaniu kas rejestrujacych oraz usprawniaja proces rejestracji i kontroli sprzedazy detalicznej w czasie rzeczywistym. W rozporzadzeniu Ministra Finansow z dnia 29 maja 2020 r. w sprawie grup podatnikow lub rodzajow czynnosci, w odniesieniu do ktorzych mozliwe jest uzywanie kas rejestrujacych majacych postac oprogramowania⁵ wskazuje sie, ze stosowanie tego typu kas umozliwia sie dla grup podatnikow w branzy transportowej, hotelarskiej, gastronomicznej oraz w zakresie sprzedazy wyrobow wuglowych. Wprowadzenie kas dla wskazanych w rozporzadzeniu grup podatnikow ma charakter fakultatywny i jest rozwiazaniem korzystnym dla podatnikow. Objecie przedmiotowym rozporzadzeniem podatnikow wykonujacych wskazane dzialalnosci daje mozliwosc korzystania z nowoczesnego i latwiejszego rozwiazania. Jest to rozwiazanie pilotażowe.

Odnosnie do odrębnego rachunku bankowego dla podatników, informuję, że nie są prowadzone prace i nie jest rozważane wprowadzenie obowiązku posiadania dodatkowego rachunku w kontekście kas rejestrujących, a samo prowadzenie ewidencji za pomocą kas rejestrujących zapewni właściwe rozliczenia podatkowe.

Odnosząc się do wyrażonego w petycji poglądu, że uznanie paragonu z NIP za fakturę uproszczoną sprawia, że dzisiaj nawet zakupy zrobione przez dziecko można wykorzystać do oszustw podatkowych, informuję, że zgodnie z przepisami ustawy o VAT⁶, w przypadku, gdy kwota należności ogółem nie przekracza kwoty 450 zł albo kwoty 100 euro, jeżeli kwota ta określona jest w euro, faktura może nie zawierać danych, wskazanych w art. 106e ust. 5 pkt 3 ustawy o VAT pod warunkiem, że zawiera dane pozwalające określić dla poszczególnych stawek podatku kwotę podatku. Faktura taka musi jednak zawierać numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku (NIP). Oznacza to, że paragon fiskalny może stanowić fakturę uproszczoną pod warunkiem, że paragon ten zawiera numer NIP nabywcy.

Rozwiązanie powyższe jest zgodne z przepisami dyrektywy 2006/112/WE. Na mocy przepisów dyrektywy 2006/112/WE, państwa członkowskie zostały obowiązane do wprowadzenia

⁵ Dz. U. poz. 965.

⁶ art. 106e ust. 5 pkt 3 ustawy o VAT.

rozwiązań prawnych dających podatnikom możliwość wystawiania faktur uproszczonych⁷, tj. niezawierających wszystkich danych, które muszą być wyszczególnione na „pełnej” fakturze VAT, oraz gdy kwota faktury nie przekracza 100 euro lub równowartości tej kwoty w walucie krajowej.

Należy również wskazać, że w celu przeciwdziałania nadużyciom podatkowym z dniem 1 stycznia 2020 r. zmieniły się zasady wystawiania faktur do paragonów fiskalnych. Zgodnie z nowymi regulacjami od 1 stycznia 2020 r., w przypadku sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej, potwierdzonej paragonem fiskalnym, fakturę na rzecz podatnika podatku lub podatku od wartości dodanej wystawia się wyłącznie, jeżeli paragon ten zawiera numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej⁸.

Chybione są zatem zarzuty, że zakupy zrobione przez dziecko będą stanowić podstawę do oszustw, z uwagi na uznanie paragonu z NIP nabywcy za fakturę uproszczoną.

Przedstawiając powyższe brak jest podstaw do uchylania art. 111 ust. 8 ustawy o VAT oraz regulowania ustawą o VAT kwestii określanych rozporządzeniem, o którym mowa w art. 111 ust. 8 ustawy o VAT.

Z upoważnienia Ministra Finansów,
Funduszy i Polityki Regionalnej
Dyrektor Departamentu
Podatku od Towarów i Usług
w Ministerstwie Finansów

dr Paweł Selera

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

⁷ art. 220a dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, str. 1, ze zm.); dodany przez dyrektywę Rady 2010/45/UE zmieniającą dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w odniesieniu do przepisów dotyczących fakturowania (Dz. Urz. UE L 189 z 22.07.2010, str. 1).

⁸ art. 106b ust. 5 ustawy o VAT.